

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.20.795/2021/7.

A tanács tagjai:

Dr. Kovács Zsuzsanna a tanács elnöke

Dr. Zumbók Péter előadó bíró

Dr. Stark Marianna bíró

A felperes:

felperes (cím)

A felperes képviselője:

Dr. Varga István ügyvéd (cím1)

Az alperes:

alperes1 (cím2) I. rendű

alperes2 (cím3) II. rendű

alperes3 (cím4) III. rendű

Az alperes képviselője:

Dr. File Zsuzsa ügyvéd (cím5) I. rendűért

Kummer Ügyvédi Iroda (cím6, ügyintéző: dr. Kummer Ákos ügyvéd) II. rendűért

Staudt Ügyvédi Iroda (cím7, ügyintéző: dr. Staudt Gábor ügyvéd) III. rendűért

A per tárgya:

személyiségi jogsértés megtörténe megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.880/2020/6/II.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 40.P.21.458/2020/13.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 18.000 (tizennyolcezer) forint, míg a II-III. rendű alpereseknek személyenként 19.050 (tizenkilencezer-ötven) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy az illetékes állami adóhatóság külön felhívására fizessen meg a Magyar Államnak 210.000 (kétszáz tízezer) forint le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2002-től a 2014-es választásokig országgyűlési egyéni választókerületi képviselő, illetve név megyében önkormányzati képviselő, 2006-tól a név1 országgyűlési frakciójának frakcióvezető-helyettese volt. Politikai szerepet vállalt név2 névles országgyűlési képviselő választási körzetében.

[2] név2el szemben különösen nagy értékre elkövetett költségvetési csalás miatt büntetőeljárás van folyamatban, amelyről a sajtó folyamatosan tájékoztat.

[3] A felperes tagja és 2004. augusztus 1-jéig ügyvezetője volt az Kft.-nek, amelyet – akkori nevén Kft.1-ként – 2007. április 2-án társával név2 részére értékesített.

[4] Az I. rendű alperes által üzemeltetett név3 internetes hírportálon 2020. május 5-én „név2 rokonainak tizenegy dohánybolt termeli a tízmilliókat” címmel név2nek és családtagjainak a dohányüzletágban betöltött szerepét elemző cikk jelent meg. A sajtóközlemény külön bekezdésben, a felperes nevét vastagon szedve megjelenítő következő, közlést tartalmazta: „A többszöri névváltoztatáson átesett Kft.-nek korábban tulajdonosa és vezetője volt név2, valamint felperes szintén névles országgyűlési képviselő”. Az írás részletesen elemzi név2 olyan üzleteit, amelyek a politikussal szembeni vádban nem szerepelnek, a büntetőeljárás tárgyát nem képezik. Kiemelten foglalkozik a név2höz köthető, zömmel név megyében található dohányboltok tulajdoni helyzetével és üzemeltetői hátterével, és ezen belül az említett Kft.. egyik üzletével. A cikk végül „Trafikbotrány” alcímen összefoglalja a dohányárusítás piacának 2013-as átalakítását, megfogalmazva, hogy névles kötődésű személyek közül sokan lettek trafikpályázatok nyertesei.

[5] A II. rendű alperes az általa működtetett név4 internetes oldalon 2020. május 5-én „Családi vállalkozás: A költségvetési csalással gyanúsított névles név2 unokahúga és

unokaöccse 11 trafikot üzemeltet” című írást közölte, amelyben átvette az I. rendű alperes által megjelentetett cikk lényeges tartalmát. Az írás érdekességként említi, hogy a Bt. „[...] korábbi tulajdonosa név2 és felperes, név1 es országgyűlési képviselő volt”..

[6] A III. rendű alperes által üzemeltetett név5 internetes hírportálon ugyancsak 2020. május 5-én jelent meg a „Milliárdokat húznak be trafikból név2 vádlott családtagjai is” című cikk, amely az Kft.. említését követően rögzíti, hogy „[e] cégnek korábban tulajdonosa és ügyvezetője volt név2, valamint felperes szintén név1 es országgyűlési képviselő”. Az írás ezután a szóban forgó gazdasági társaság jelenlegi tulajdonosi körével foglalkozik.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[7] A felperes keresetében a jóhírneve megsértésének megállapítását kérte amiatt, hogy a 2020. május 5-én megjelent cikkeikben az alperesek azt a valós tény, hogy tulajdonosa és ügyvezetője volt korábban a többszöri névváltoztatáson átesett Kft.-nek, abban a hamis színben tüntették fel, hogy neki is köze van a név2 és rokonai által elkövetett, a cikkekben részletezett cselekményekhez, illetve ő is érintett a név2 és társai ellen folyamatban lévő büntetőügyben. Keresetében kérte továbbá az alpereseknek személyenként 300.000 forint sérelemdíj és annak 2020. május 6-tól járó késedelmi kamatai megfizetésére kötelezését. Hangsúlyozta, hogy az említett társasághoz, annak 2007. április 2-án történt értékesítése óta semmilyen köze nincs, ezt a körülményt ugyanakkor az alperesek elmulasztották közölni. Emiatt álláspontja szerint a cikkek egésze azt a jelentést hordozza, mintha név2 el együtt lett volna a társaság tulajdonosa és ügyvezetője, és ily módon részese a név2höz köthető cselekményeknek.

[8] Az alperesek érdemi ellenkérelmeikben a kereset elutasítását kérték.

Az első- és másodfokú ítélet

[9] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.

[10] Döntését a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:43. § d) pontjára és 2:45. § (2) bekezdésére, valamint a PK 12. számú állásfoglalás II. pontjára alapította.

[11] Az elsőfokú bíróság az I. rendű alperes által közzétett cikk vonatkozásában figyelembe vette, hogy az jelent meg elsőként, és annak tartalmát vették át a II-III. rendű alperesek. Rögzítette, hogy ez a több alfejezetre, részre tagolódó cikk hosszasan, részletesen foglalkozik a név2höz és családjához kapcsolódó dohányüzletek helyzetével. Kiemelte ugyanakkor, hogy már az írás címe és az első bekezdése is egyértelművé teszi: a szerző a súlyos költségvetési csalással vádolt név2 és családja büntetőeljáráshoz szorosan nem kapcsolódó, illetve annak tárgyává nem tett cselekményeit, üzleti manővereit és terjeszkedésüket elemzi, különös tekintettel a dohánytermékek forgalmazásában játszott szerepükre. Értékelte azt is, hogy a cikk kifejezetten név2 azon cégeire fókuszál, amelyek ügyvezetői és tulajdonosai az unokaöccse és az unokahúga, s emiatt került képbe a felperes által korábban tulajdonolt Kft... Álláspontja szerint azonban a sérelmezett szövegrész lényeges és tényleges tartalma nem az, amit a felperes annak vél, a sérelmezett közlés ugyanis

a felperest nem hozza kapcsolatba a név2 ellen indult büntetőeljárással, név2 és családtagjai cselekményeivel. Ezzel szemben annak mondanivalóját abban jelölte meg, hogy név2 és a felperes is név1-es országgyűlési képviselők, és történetesen a felperestől került név2-höz az Kft... A sérelmezett tartalomnak ezt a lényeges jelentését azzal is alátámasztottnak tartotta, hogy az utolsó alfejezet összefoglalást ad a dohánytermékek forgalmazásának átalakításáról. A felperestől eltérően nem annak tulajdonított jelentőséget, hogy a felperes személyes ismerősének értékesítette-e a résztulajdonában álló társaságot, vagy idegennek, hanem annak, hogy a társaság név1-es képviselőtől név1-es politikushoz került, és mindez kapcsolatban áll a név1-hez mint kormánypárthoz köthető új dohányforgalmazási rendszer bevezetésével. Fontosnak tartotta azt is, hogy a sérelmezett közlést szorosan követi a cég jelenlegi tulajdonosi helyzetével foglalkozó mondat, és ez az átlagolvasó számára egyértelműsíti, hogy a felperes a társaságnak a múltban volt tulajdonosa. Emiatt azt állapította meg, hogy a cikk valós tényt közölt, és azt az átlagolvasó számára sem tűntette fel abban a hamis színben, amely szerint a felperes a név2 elleni büntetőeljáráshoz kapcsolódna.

[12] A II. rendű alperes írása tekintetében a PK 12. számú állásfoglalás II. pontjára figyelemmel nem tulajdonított jelentőséget annak a pontatlanságnak, hogy az a társaság nevét tévesen tüntette fel. Érvelése szerint nem volt sértő tartalma annak, hogy a felperes az Kft.-nek vagy a tévesen hivatkozott Bt.-nek volt-e korábban a tulajdonosa. Rámutatott: a szöveg egészének vizsgálata, a belső összefüggések értelmezése alapján az átlagolvasónak nem kellett arra a következtetésre jutnia, hogy a felperes és név2 üzlettársakként közösen voltak tulajdonosai az előbbi társaságnak. A közlés egyértelmű és lényeges tartalmának ugyanis azt tekintette, hogy a felperesnek korábban tulajdonosi pozíciója volt a név2-féle cégben, ez pedig nem teremt kapcsolatot a felperes és a büntetőeljárás között.

[13] A III. rendű alperes által megjelentetett cikk kapcsán azt emelte ki, hogy az ugyancsak objektíve valós tartalmú, és a kifogásolt szövegrészben használt „szintén” kifejezés utal a lényeges tartalomra, miszerint az adott társaságnak név2-ön kívül a felperes, egy másik név1-es országgyűlési képviselő is tulajdonosa volt. Értelmezése szerint ez a megfogalmazás még kevésbé fejez ki egyidejűséget a tulajdonosi, illetve ügyvezetői pozícióban név2 és a felperes tekintetében.

[14] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya vonatkozásában helybenhagyta.

[15] Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a sérelmezett közléseket helyesen értelmezte, a levont jogkövetkeztetése és az érdemi döntése is helytálló. Kifejtette: a valós közlések a PK 12. számú állásfoglalás szerinti vizsgálat alapján nem keltettek olyan hamis látszatot, hogy a név2 ellen folyamatban lévő büntetőeljárással összefüggésbe hozták volna a felperest, az írásoknak az átlagolvasó szemszögéből vizsgálva nincs ilyen olvasata.

[16] Egyetértett a felperesnek azzal a hivatkozással, hogy a cikk tartalmát, mondanivalóját illetően nem volt feltétlenül szükséges a felperes nevének feltüntetése. Hangsúlyozta ugyanakkor, hogy a büntetőeljárással nem érintett cselekmények nem a felperes személyére vonatkoznak, az írásokból kiderül, hogy a felperes korábban volt tulajdonosa az érintett gazdasági társaságnak. Azt tartotta lényegesnek, hogy az alperesek az általuk érdekességgként kezelt tényre, a felperes korábbi tagi minőségére kívánták felhívni az olvasóik figyelmét. Ehhez képest figyelemmel volt arra, hogy a sajtószabadság alapján a sajtószervet megilleti a közérdeklődésre számot tartó és álláspontja szerint az olvasóközönség számára hírértékkel bíró információ közlésének joga. Döntő jelentőségűnek tartotta továbbá a felperes közéleti szereplői minőségét és az őt politikusként terhelő fokozott tűrési kötelezettséget. Emiatt azt állapította meg, hogy a felperes köteles elviselni az olyan jellegű közléseket is, amelyek a személyére vonatkozó valós tényeket egy általa nem kívánt tartalommal hozzák összefüggésbe. Álláspontja szerint azonban ez, a felperes számára nem kívánatos tartalom

nem azt közvetíti az átlagolvasó számára, hogy a felperes is érintett valamilyen módon a büntetőeljárással összefüggő ügyletekben, ezért a fokozott tűrési kötelezettség figyelembevételével a jogsértés nem valósult meg.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[17] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését és a keresetének helyt adó határozat meghozatalát kérte.

[18] Megsértett jogszabályhelyként a Ptk. 2:42. § (1) és (2) bekezdését, 2:43. § *d)* pontját, 2:45. § (2) bekezdését, 2:51. § (1) bekezdés *a)* pontját és 2:52. §-át jelölte meg.

[19] Álláspontja szerint a perben eljáró bíróságok a sérelmezett közléseket és azok lényegi tartalmát tévesen értelmezték, így tévesen jutottak az ügy érdemét illetően arra a jogkövetkeztetésre, hogy az alperesek nem sértették meg a jóhírnevét.

[20] Kifogásolta, hogy bár név² megelőzően volt tulajdonosa és ügyvezetője a szóban forgó gazdasági társaságnak, a cikkek ezt nem rögzítik. Hivatkozása szerint a cikkek az átlagolvasó számára azt a látszatot keltik, hogy név²el közösen szerepeltek a társaságban, és azzal közös dolguk volt. Emellett továbbra is állította, hogy a nevének említése szükségtelen volt. Nem értett egyet a bíróságoknak azzal az értelmezésével, amely szerint a cikkekben annak volt jelentősége, hogy mindketten név²es politikusok. Ezzel szemben azt tartotta lényegesnek, hogy a társaságban közösen vettek-e részt.

[21] Az alperesek felülvizsgálati ellenkérelmeikben a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérték.

A Kúria döntése és jogi indokai

[22] A felülvizsgálati kérelem alaptalan a következők szerint.

[23] A Kúria a Pp. 423. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelem keretei között eljárva, a felülvizsgálati eljárás eredményeként azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet a felperes által megjelölt okokból nem jogszabálysértő.

[24] A felperes keresetében az alperesek által a jóhírnévének megsértését állította. A vele kapcsolatban közölt tény valóságát, vagyis azt, hogy korábban tagja és ügyvezetője volt – az akkor még Kft.¹ nevet viselő – Kft.-nek, maga sem vitatta, és ezt a keresetleveléhez mellékelte okiratok (cégtörténet, cégbírói változásbejegyző végzés, adásvételi szerződés, társasági szerződés módosítása) is alátámasztották. A felperes ehhez képest arra hivatkozott, hogy az alperesek részéről közzétett cikkekben ezt az említett valós ténytet abban a hamis színben tüntették fel, hogy neki is köze van a név² és rokonai által elkövetett, a cikkekben részletezett cselekményekhez, továbbá ő is érintett a név² és társai ellen folyamatban lévő büntetőügyben.

[25] A hírnévrontás e közvetett módja megvalósulásának vizsgálatakor kiemelt jelentősége van azoknak a szempontoknak, amelyeket a személyiségi jogi perekben is megfelelően irányadó PK 12. számú állásfoglalás II. pontja a sajtóközlemény értelmezése körében meghatároz. A szerint a sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálni, a kifogásolt

közléseket, kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint kell figyelembe venni, a sajtóközlemény egymással összetartozó részeit összefüggéseikben kell értékelni, és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is.

[26] Az elsőfokú bíróság a jogerős ítélettel helybenhagyott ítéletében a felsorolt szempontoknak megfelelően, helyesen állapította meg az egyes sajtóközlemények és azokon belül a keresetben sérelmezett szövegrészek tartalmát. Az egyazon napon megjelent három írás közül – ahogyan az elsőfokú ítélet indokolása is rögzíti – az I. rendű alperesé volt az, amelyik a legrészletesebben beszámolt név2 rokonainak érdekeltségébe tartozó nemzeti dohányboltokról, az azokat működtető gazdasági társaságok alapításának körülményeiről, tulajdonosi szerkezetéről és jövedelmezőségéről. Habár mindhárom cikk utalt a név2 és társai ellen indult büntetőeljárásra, és az I. rendű alperes írása annak néhány, alapvetően név2 unokahúgához köthető vonatkozására is kitért, a tartalmuk lényege nem ez, hanem név2 családtagjainak a dohánytermékek árusításának piacán betöltött szerepének bemutatása volt.

[27] Mindezek miatt volt jelentősége a korábban a felperes tagsága és ügyvezetősége mellett működött és „többszöri névváltoztatáson átesett” gazdasági társaságnak. Az Kft.. úgy kapcsolódott az I. rendű alperes cikkében feldolgozott témához, hogy az általa más célra kapott fejlesztési támogatást egy olyan autómosó építésére használták fel, amelynek címe azonos a részben név2 unokaöccse által tulajdonolt, több nemzeti dohányboltot is üzemeltető Bt. fióktelepének címével. Ennek ismertetését követte az a felperes által sérelmezett közlés, amely szerint az előbbi társaságnak „[...] korábban tulajdonosa és vezetője volt név2, valamint felperes szintén névles országgyűlési képviselő”. Az elsőfokú bíróság e valós ténynek a lényegi mondanivaló szempontjából meghatározható jelentőségét, s ennél fogva hírértékét helyesen jelölte meg abban, hogy a szóban forgó társaságnak korábban névles országgyűlési képviselők is tagjai és ügyvezetői voltak. A közszereplőnek minősülő felperes személyének a cikkben megjelenített, közérdeklődésre számot tartó témával való kapcsolatát ez a körülmény teremtette meg. Jóllehet a másodfokú bíróság – egyetértve a felperesnek a felülvizsgálati kérelemben is megismételt hivatkozásával – a fentiek ellenére sem tartotta feltétlenül indokoltnak a felperes nevének feltüntetését, a jóhírnév megsértése csak a felperesre vonatkozóan közölt valós ténynek a keresetben állított módon történt meghamisítása esetén lett volna megállapítható. Ezzel szemben a felperes által megjelölt jelentéstartalmat a kifogásolt szövegrészhez annak szövegkörnyezetében való értelmezése alapján sem lehetett társítani. Az írás ugyanis nem hagyott kétséget afelől, hogy a felperes már nem tagja és ügyvezetője a kérdéses gazdasági társaságnak, amelynek jelenlegi két tagja közül az egyik a már hivatkozott büntetőügy vádlottja, míg a másik név2 testvére, akihez „[...] szintén több kifogásolható beruházás fűződik”. A felperesnek és név2nek mint a társaság korábbi tagjainak és ügyvezetőinek együttes említése sem jelentette kettejük e jogviszonyainak egyidejű fennállását. Ezt meghaladóan pedig a cikk a felperes személyét semmilyen módon nem hozta összefüggésbe név2 rokonainak részletesen feltárt ügyleteivel, sem azokkal a cselekményekkel, amelyek a büntetőeljárás alapját képezik.

[28] Mivel az elsőfokú bíróság a II-III. rendű alperesek által közzétett írásokat helyesen az I. rendű alperes cikkének lényeges tartalmán alapulónak tekintette, és azoknak a keresetben sérelmezett részei – kisebb szövegezésbeli eltérésekkel – ugyancsak azonos tartalmúak voltak, ezért a fenti, a személyiségi jogsértés megvalósulása szempontjából lényeges megállapítások e két további sajtóközlemény esetében is érvényesek voltak. Közülük a II. rendű alperes cikke tekintetében az elsőfokú bíróság – az előzőekben már felhívott PK 12. számú állásfoglalás II. pontjára figyelemmel – helytállóan mutatott rá arra, hogy a felperes által korábban tulajdonolt gazdasági társaság nevének téves feltüntetése olyan pontatlanságnak minősült, amelynek a felperes személyének megítélésére kiható, s ezáltal a keresetet megalapozó jelentősége nem lehetett.

[29] A perben eljáró bíróságok ezért helyesen jutottak arra a következtetésre, hogy az alperesek a kifogásolt sajtóközleményeikkel nem sértették a felperes jóhírnevét. Ennélfogva a keresetet elutasító elsőfokú ítéletet helybenhagyó jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben feltüntetett anyagi jogi jogszabályhelyek egyikét sem sérti.

[30] A Kúria a kifejtettekre figyelemmel, a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

[31] 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:43. § *d*) pont, 2:45. § (2) bekezdés

A döntés elvi tartalma

[32] A valós tény hamis színben történő feltüntetésének vizsgálatakor kiemelt jelentősége van azoknak a szempontoknak, amelyeket a személyiségi jogi perekben is megfelelően irányadó PK 12. számú állásfoglalás II. pontja a sajtóközlemény értelmezése körében meghatároz.

Záró rész

[33] A Kúria a Pp. 405. § (1) bekezdése és a Pp. 364. §-a folytán alkalmazott Pp. 83. § (1) bekezdése szerint, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (2) bekezdésére, 3. § (3) és (5) bekezdésére, valamint 4/A. § (1) bekezdésére tekintettel kötelezte a felperest az alperesek részéről felmerült – az I. rendű alperes esetében az általános forgalmi adó nélküli, az ügyvédi megbízási szerződésben kikötött ügyvédi munkadíjból, míg a II-III. rendű alperesek esetében az általános forgalmi adót tartalmazó ügyvédi munkadíjból álló – felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.

[34] A felperes az eljárás tárgyi illetékfeljegyzési jogos volta [az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. § (1) bekezdés *f*) pontja] miatt le nem rótt, az Itv. 39. § (3) bekezdés *d*) pontja és 50. § (1) bekezdése alapján meghatározott mértékű felülvizsgálati eljárási illeték állam javára történő megfizetésére a Pp. 102. § (1) bekezdése értelmében köteles.

[35] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 405. § (1) bekezdése folytán alkalmazott Pp. 376. § (1) bekezdés *a*) pontja szerint – a felperes kérelmére – tárgyaláson bírálta el.

[36] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés *d*) pontja zárja ki.

Budapest, 2022. április 13.

Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. a tanács elnöke, Dr. Zumbók Péter s.k. előadó bíró, Dr. Stark Marianna s.k. bíró